

Syksyllä 1928 ensimmäinen paristo-käyttöinen putkiradio Sissi A 3 korvasi kidekoneet.

SALORA OY

Vuonna 1928 perustettu Salora on kasvanut kahden miehen yrityksestä noin 4 000 henkeä työllistäväksi konserniksi. Nokia-yhtymään kuuluvan yrityksen nettomyynti on noin 2,4 miljardia markkaa. Vuosittain valmistuu 800 000 väritelevisiota ja 400 000 monitoria. Vientiin tuotannosta suuntautuu yli 80 prosenttia.

Salolainen Fjalar Nordell perusti 60 vuotta sitten radioliikkeen, joka 17 vuotta myöhemmin muutettiin osakeyhtiöksi ja sai nimekseen toimipaikkansa mukaan Salora.

Tuohon aikaan Lahden suurasema aloitti toimintansa. Kahdessa vuodessa Suomessa myytiin yli 100 000 radiota. Nuori salolainen radiokauppa oli rynnäkössä mukana. Jo saman vuoden syksyllä yritys käynnisti oman radiovastaanottimensa valmistuksen. Sissi säilyi tuotevalikoimassa aina 30-luvun alkuvuosiin saakka.

Kahden miehen verstaasta liike oli kasvanut 50-luvulle tultaessa jo noin 100 henkeä työllistäväksi yritykseksi. Tästä se on paisunut tunnetuksi elektroniikkayhtymäksi, jonka palveluksessa on tällä hetkellä noin 4 000 henkeä Salossa, Uudessakaupungissa ja Kemijärvellä.

Vuorineuvos Fjalar Nordell oli Saloran sielu. Hän oli synnynnäinen johtaja, joka hankki oppinsa kovalla työllä.

– Nordell osasi valita työtoverinsa ja uskalsi myös luottaa heihin. Hän osasi olla tarvittaessa myös tiukka.

Tarkka hän ennen muuta oli rahan käytössä, mutta tehtaan kehittämisessä hän ei pihtaillut. Näin muistelee entistä johtajaansa 38 vuotta Saloran palveluksessa ollut kehitystoimen johtaja Martti Juva. Hän jäi tänä keväänä eläkkeelle.

Salora valmisti aluksi AM-radioita, kunnes vuonna 1953 aloitettiin Ula-vastaanottimien valmistus. Yritys menestyi ja kasvoi. Vuonna 1957 käynnistyi mustavalkoisten televisioiden teko. Kymmenisen vuotta myöhemmin kuvaan tulivat myös väri vastaanottimet.

Niiden määrä ohitti mustavalkoiset jo 1971. 60-luvulla käynnistetty radiopuhelintuotanto on 80-luvulla myyty.

Tällä hetkellä tuoteohjelmaan kuuluvat televisioiden lisäksi monitorit, kuvanauhurit, audiolaitteet, satelliittilähetysten vastaanottolaitteet, tilaaja-TV-järjestelmä, käämityskomponentit, TV-virittimet, hybridipiirit, tehoelektroniikkaa, kovaääniset sekä autoelektroniikkalaitteita.

– Päätuotteen muuttuminen radiosta televisioksi sujui kivuttomasti. Sitä vastoin väri vastaanottimiin siirtyminen mullisti enemmän tehtaan toimintaa. Television värityminen monimutkaisesti sen koneiston. Väri vastaanotin on edelleenkin yksi monimutkaisimmista elektronisista laitteista, muistuttaa kehitystoimen johtaja Juva.

Elektroniikka teollisuuden menestymisen edellytyk-

Nuori radiorakentaja Fjalar Nordell ja hänen morsiamensa Ester Rebekka Vuorinen vuonna 1929

senä on, että monimutkaisista ja kalliista osista kootaan yksinkertaisessa prosessissa edullinen joukkotuote. Salora on tässä onnistunut.

Vientiin yhtymän tuotteista menee yli 80 prosenttia. Salora on markkinajohtaja sekä Suomessa että Ruotsissa televisioiden ja kuvanauhureiden toimittajana. Se on Euroopan johtava satelliittivastaanottimien valmistaja ja Euroopan suurin monitorien valmistaja.

Yhtymän toiminta on jaettu neljään tulosvastuulliseen yksikköön: Video-audio, Kuvaruutunäytöt, Komponentit ja Teollisuuselektroniikka. Viime vuoden nettomyynti oli n. 2,4 miljardia markkaa.

– Mustavalkotelevisioita myytiin aluksi vain Ruotsiin. Väritelevisioiden valmistuksen laajentuessa markkinat ovat kasvaneet Skandinavian lisäksi käsittämään koko Euroopan. Tällä hetkellä yhtymällä on tytäryhtiöitä viidessä Euroopan maassa. Myös Luxor AB kuuluu Salora yhtymään.

– Salora tunnetaan lähinnä Pohjoismaissa. Tunnettavuutta tästä ei kannata lisätä. Euroopassa suurasiakkaat myyvät meidän koneitamme omalla nimellään, selvittää kehitystoimen johtaja Juva.

Kilpailu on hänen mukaansa elektroniikka-alalla erittäin kovaa. Panostamalla tuotekehitykseen ja laatuun vastaanottimet on voitu tähän saakka valmistaa Suomessa. Valmistuksen siirtämistä kolmansiin maihin on Juvan mukaan harkittu Salorassakin.

Perinteiset halvan työvoiman maat alkavat kuitenkin olla täynnä. Hyvin mielenkiintoiset markkinat sitä vastoin avautuvat Kiinasta.

– Siirto ei kuitenkaan ole ajankohtainen, vakuuttaa Juva.

Suuria mullistuksia ei kehitystoimen johtaja Martti Juva usko alalla lähivuosina olevan odotettavissa. Televisio pysyy samanlaisena vielä pitkään.

Meneillään on useita hankkeita teräväpiirtotelevision kehittämiseksi. Suuressa kuvassa nykYTEKNIKKALLA näkyy juovaisuus selvästi. Juovien lukumäärä pitäisi kaksinkertaistaa nykyisestä 625:stä. Tämä tuo mukanaan suuria pulmia.